

A

Beregszász központjában, a római katolikus templom mellett álló Bethlen-kastély Beregszász egyik legrégebbi és legszebb épülete. A keleti homlokzat kőtáblájáról megtudhatjuk, hogy Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1629-ben építtette. Bethlen Gábor a magyar történelem egyik legnagyobb alakja volt. Báthori Zsigmond fejedelem udvarában nevelkedett, alig múlt 15 éves, amikor részt vett a török elleni havasföldi hadjáratban. Zsigmond fejedelem seregében harcolt Mihály vajda ellen, majd a Székely Mózes körül tömörülő párthoz csatlakozott, 1602. júliusában a tövisi csata után török területre menekült. Székely Mózes seregében 1603. júliusában részt vett a Brassó melletti csatában, utána török földre távozott. Érintkezésbe lépett Bocskaival, hogy a Habsburgok elleni felkelés vezéréül megnyerje. 1604 őszén ő szerezte meg a török Porta jóváhagyását Bocskai erdélyi fejedelemségéhez.

1613-ban a kolozsvári országgyűlés erdélyi fejedelemmé választotta. Központosított nemzeti államszervezet kiépítésére törekedett, az ipar és a kereskedelem fejlesztése céljából merkantilista jellegű gazdaságpolitikát kezdeményezett, külföldi iparosokat telepített az országba, Gyulafehérváron főiskolát alapított, támogatta a magyar diákok külföldi tanulmányait, főleg a polgári fejlődés élén járó Hollandiában. Többek között ő küldte tanulni Beregszászról Geleji Katona István későbbi erdélyi püspököt. Bethlen Gábor 1625-ben lett Beregszász birtokosa, sokat tett a város fejlesztése érdekében, udvart tartott Beregszászban, többször megfordult abban.

A kastély 1686-ban a Thököly-felkelés során leégett. Valószínűleg II. Rákóczi Ferenc állíttatta helyre. 1857-ben klasszicista stílusban átalakították, ekkor építették déli homlokzatának közepe elé a hatoszlopos, timpanonos portikuszt (bejáratot). A földszintes, alápincézett, nyújtott téglalap alaprajzú épületet a déli oldal két végén egy-egy szimmetrikusan elhelyezkedő, rövid szárny tagolja, közöttük a már említett bejárattal.

Az északi, egyszerű homlokzatot kis timpanonokkal zárt lizénák tagolják. A félig zárt trapéz alakú udvaron korábban gazdasági épületek álltak.

A XVII. század végén a kastély a Rákóczi-család birtokába jutott. II. Rákóczi Ferenc többször megfordult a kastélyban. Beregszász és környéke ugyanis a Rákóczi-felkelés bölcsője volt,

Beregszászi Bethlen-kastély

Írta: Administrator

2011. február 09. szerda, 18:57 - Módosítás: 2011. február 09. szerda, 21:09

1703. május 22-én Beregszászban bontotta ki Esze Tamás Rákóczi zászlaját, itt olvasta fel a fejedelem harcra szólító kiáltványát. Ennek az eseménynek az emlékét örökíti meg a posta falán 1992. július 15-én felavatott emléktábla (Ortutay Zsuzsa alkotása).

1705. december 20-án Beregszászban adta ki II. Rákóczi Ferenc személyi felkelésre buzdító kiáltványát, amelyben a kuruc felkelés zászlaja alá hívott mindenkit, akinek drága volt a haza és a szabadság. Erről tanúskodik a Bethlen-kastély falán 1996. május 30-án felavatott II. Rákóczi Ferenc emléktábla (ifj. Pál Mihály alkotása).

A fejedelem többször kereste fel Beregszászt és környékét, ilyenkor rendszerint a Bethlen-kastélyban szállt meg.

Így például 1709. január 29-én Beregújfalú környékén vadászott, reggelizés után Lamaire francia mérnökkel a Beregszász melletti kőbányát tekintette meg, majd az erdőkön át vadászva érkezett Munkácsra. 1709. április 16-án II. Rákóczi Ferenc ismét a beregi erdőben vadászott, Kovászó és Bereg között a mezőn ebédelt, az éjszakát Beregszászban töltötte, 17-én délig leveleket írt, délután pedig megtekintette a környékbeli szőlőket.

A Bethlen-kastély falát összesen három emléktábla díszíti. A már említett Rákóczi-emléktáblán kívül Bethlen Gábor 1991. március 13-án avatott emléktáblája (Gergely István alkotása), valamint Mikes Kelemen 1991-ben avatott emléktáblája (Ortutay Zsuzsa alkotása).

A rendszerváltás után újra megnyitott Beregszászi Magyar Gimnázium Bethlen Gábor nevét viseli. A tanintézet parkjában 1995. október 28-án avatták fel Bethlen Gábor szobrát (Petrovics István alkotása).

A 80-as évek elején elvégezték a Bethlen-kastély restaurálását. Szerencsére a munkát szakképzett restaurátorokra bízta, akik tökéletesen megőrizték az épület jellegét.

1945 óta a Bethlen-kastélyban működik a Beregszászi 11. Számú Ipari Szakközépiskola. 2002-ben az épület bejárat felőli jobbszárnyában több helyiséget jelöltek ki a beregszászi múzeum számára. Megfelelőbb helyet nem is lehetett volna találni erre Beregszászban.

Beregszászi Bethlen-kastély

Írta: Administrator

2011. február 09. szerda, 18:57 - Módosítás: 2011. február 09. szerda, 21:09

Kezdeményezőjének, igazgatójának, tárlatvezetőjének, Sepa Jánosnak sikerült felkutatni, megmenteni az egykori múzeumi tárgyak egy részét, új gyűjteményekkel gazdagítani anyagát. Érdeemes volna tovább bővíteni a múzeumot, felkutatni a Bethlen Gáborra, II. Rákóczi Ferencre vonatkozó anyagokat a Kárpátaljai Állami Levéltárban, magángyűjteményekben. Ezekkel kiegészítve, a beregszászi múzeum Bethlen Gábor és II. Rákóczi Ferenc korának egyik leggazdagabb gyűjteményévé válhatna!

karpatinfo.net